

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: PO.pe.051.6.2020

Warszawa, dnia 24 lipca 2020

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych**

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 lipca 2020 r. (znak: KRIR/MR/W/671/2020), dotyczące wniosku o rozważenie możliwości skrócenia do 3 lat (w sytuacjach nadzwyczajnych niezależnych od rolnika) realizowanych przez rolników 5-letnich zobowiązań w ramach działań PROW 2014-2020 (tj. w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz działania Rolnictwo ekologiczne), uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z przepisami UE regulującymi długość okresu realizacji zobowiązań, tj. art. 28 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013¹ – w przypadku Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz art. 29 ust. 3 tego rozporządzenia – w przypadku działania Rolnictwo ekologiczne, zobowiązania w ramach tych działań podejmowane są na okres od 5 do 7 lat. W przypadku Polski (m.in. ze względu na doświadczenia z wdrażania PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013) na etapie projektowania i wdrażania PROW 2014-2020 przyjęto, że zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz zobowiązania ekologiczne będą realizowane przez okres 5 lat.

Ww. przepisy, poza określeniem, że zobowiązania podejmowane są na okres od 5 do 7 lat, przewidują również możliwość dopuszczenia na poziomie PROW 2014-2020 realizacji zobowiązań realizowanych przez krótszy okres m.in. jeżeli zobowiązania te następują bezpośrednio po zakończeniu realizacji zobowiązań podjętych na okres od 5 do 7 lat.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.)

Skorzystanie z tej możliwości oznaczałoby, że na poziomie polskiego PROW 2014-2020 w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz działania Rolnictwo ekologiczne należałoby określić po dwa różne okresy realizacji zobowiązań (tj. zobowiązania pierwotne - 5-letnie oraz zobowiązania krótsze niż 5-letnie, realizowane bezpośrednio po zobowiązaniu 5-letnim). Niemniej jednak Polska nie skorzystała z tej możliwości.

Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz ekologiczne w ramach polskiego PROW 2014-2020 zostały zaprojektowane tak, aby realizować wysokie ambicje środowiskowe, a ich efekt możliwy jest do osiągnięcia w okresie nie krótszym niż 5 lat. Ponadto, niektóre wymogi w ramach poszczególnych pakietów (w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz działania Rolnictwo ekologiczne) nie są wykonywane corocznie lub nie obowiązują w każdym roku realizacji zobowiązania. Przykładem może być Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, gdzie wymagane zmianowanie roślin jest ustalone w okresie 5-letnim, a praktyki dodatkowe, mające na celu zwiększenie zawartości materii organicznej w glebie są wykonywane 2 razy w ciągu 5 lat. Taka konstrukcja wymogów ma wpływ na przyjęte założenia kalkulacji płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, a tym samym na wyliczoną wysokość tej płatności przyznawanej za każdy rok realizacji zobowiązania. Należy również wskazać, że w przypadku działania Rolnictwo ekologiczne wymóg wytworzenia produktu w odniesieniu do nowonaszonych plantacji sadowniczych weryfikowany jest dopiero w kolejnych latach realizowania zobowiązań ekologicznych.

Jak wynika z powyższego, skrócenie okresu trwania niektórych zobowiązań wydaje się nieuzasadnione i zagraża realizacji celu pakietu/wariantu. Natomiast w przypadku pakietów/wariantów gdzie byłoby to możliwe - może wymagać przemodelowania obecnego ich kształtu tj. określenia innych niż dotychczas wymogów i zmiany stawek płatności.

W kontekście powyższego pragnę jednak zaznaczyć, że przewidziana w przepisach rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 możliwość ustanowienia krótszych zobowiązań następujących po pierwotnie realizowanych zobowiązaniach 5-7-letnich nie oznacza, że w sytuacjach nadzwyczajnych niezależnych od rolnika zobowiązania mogłyby być skracane. Co do zasady zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz ekologiczne są realizowane przez okres 5-7 lat lub ewentualnie przy skorzystaniu z ww. możliwości wskazanej w przepisach UE mogą być realizowane przez okres krótszy ale z góry określony na poziomie PROW. W przypadku sytuacji nadzwyczajnych mają natomiast zastosowanie przepisy unijne dotyczące siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności (tj. art. 4 rozporządzenia (UE) nr 640/2014²) lub przepisy mówiące o przeniesieniu posiadania gruntów w trakcie realizacji tych zobowiązań (art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013).

---

² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.)

Pomijając powyższe uprzejmie informuję, że obecnie na forum UE trwają intensywne prace nad przepisami UE określającymi m.in. zasady realizacji zobowiązań wieloletnich PROW 2014-2020 w tzw. okresie przejściowym. Przepisy te będą miały wpływ na zakres, kształt oraz długość okresu trwania zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz ekologicznych, które będą podejmowane w 2021 r. Dotychczas nie zapadła również decyzja co do długości okresu przejściowego, a tym samym prawdopodobne jest, że powyższe kwestie dotyczyć będą również zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz ekologicznych PROW 2014-2020 podejmowanych w 2022 roku.

Obecne propozycje UE co do długości trwania ww. zobowiązań podejmowanych w okresie przejściowym przewidują, że zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne i ekologiczne będą mogły być podejmowane na okres 1-3 lat, a w uzasadnionych sytuacjach – na dłuższy okres.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie informuję, że długość trwania nowych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz ekologicznych, podejmowanych w 2021 r. (i prawdopodobnie w 2022 r.) będzie zależeć od ostatecznego kształtu przepisów UE w tym zakresie.

Z poważaniem,

w zastępstwie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jan Białkowski

Podsekretarz Stanu/podpisano elektronicznie/